

Gostynin, dnia 25.03.2024 r.

PPIS/HKN-410/43/IC/14 GG/2024

Starosta Gostyniński
Arkadiusz Boruszewski

OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY
PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI W 2023 R.

Na podstawie:

- art. 4 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416 t.j.);
- art. 12 ust. 1 Ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2023 r., poz. 537 z późn. zm.);
- § 23 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294),

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyninie w oparciu o wyniki prowadzonej w ramach nadzoru bieżącego kontroli przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dokonał obszarowej oceny jakości wody na terenie powiatu gostynińskiego:

1. Wodociągi publiczne zbiorowego zaopatrzenia mieszkańców powiatu gostynińskiego w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi:

– Miasto Gostynin

L.p.	Nazwa wodociągu	Producent wody	Produkcja wody [m ³ /d]	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Metody uzdatniania wody	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów/ podjęte działania naprawcze	Końcowa roczna ocena jakości wody
1.	Kolonia	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunalne w Gostyninie Sp. z o.o.	1313	9734	odżelazianie, odmanganianie	żelazo/płukanie sieci wodociągowej, regulacja pompy dawkującej podchloryn sodu	przydatna
2.	Ziejkowa	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunalne w Gostyninie Sp. z o.o.	939	6489	odżelazianie, odmanganianie	brak	przydatna

3.	Zalesie	WSZP ZOZ Gostynin, ul. Zalesie 1	135	470	odżelazianie, odmanganianie	bakterie gr. coli/ dezynfekcja i płukanie sieci wodociągowej	przydatna
----	---------	--	-----	-----	--------------------------------	--	-----------

— Gmina Gostynin

L.p.	Nazwa wodociągu	Producent wody	Produkcja wody [m ³ /d]	Liczba ludności zaopatry- wanej w wodę	Metody uzdatniania wody	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów/ działania naprawcze	Końcowa roczna ocena jakości wody
1.	Kozice	Gminny Zakład Komunalny z siedzibą w Solcu	478	1325	odżelazianie	bakterie gr. coli, ogólna liczba mikroorganizmów / płukanie i kontrola systemu uzdatniania wody/ dezynfekcja i płukanie sieci wodociągowej	przydatna
2.	Sieraków	Gminny Zakład Komunalny z siedzibą w Solcu	117	200	odżelazianie, odmanganianie	bakterie gr. coli/dezynfekcja i płukanie sieci wodociągowej	przydatna
3.	Leśniewice	Gminny Zakład Komunalny z siedzibą w Solcu	282	1370	odżelazianie	bakterie gr. coli, ogólna liczba mikroorganizmów / płukanie i kontrola systemu uzdatniania wody/ dezynfekcja i płukanie sieci wodociągowej	przydatna
4.	Józefków	Gminny Zakład Komunalny z siedzibą w Solcu	301	1725	odżelazianie	brak	przydatna
5.	Bielawy	Gminny Zakład Komunalny z siedzibą w Solcu	378	1925	odżelazianie	brak	przydatna
6.	Lucień	Gminny Zakład Komunalny z siedzibą w Solcu	417	1795	odżelazianie odmanganianie	brak	przydatna
7.	Bierzewice	Gminny Zakład Komunalny z siedzibą w Solcu	85	411	odżelazianie	brak	przydatna

8.	Stanisławów Skrzański	Gminny Zakład Komunalny z siedzibą w Solcu	200	343	odżelazianie, odmanganianie	ogólna liczba mikroorganizmów , mangan / płukanie sieci wodociągowej	przydatna
9.	Krzywie	Gminny Zakład Komunalny z siedzibą w Solcu	376	1721	odżelazianie, odmanganianie	brak	przydatna
10.	Dąbrówka	Gminny Zakład Komunalny z siedzibą w Solcu	107	780	odżelazianie, odmanganianie	brak	przydatna

— **Miasto i Gmina Sanniki**

L.p.	Nazwa wodociągu	Producent wody	Produkcja wody [m ³ /d]	Liczba ludności zaopatry- wanej w wodę	Metody uzdatniania wody	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów/ podjęte działania naprawcze	Końcowa roczna ocena jakości wody
1.	Sanniki	Miasto i Gmina Sanniki	570	3538	odżelazianie, odmanganianie	bakterie gr. coli/ dezynfekcja i płukanie sieci wodociągowej	przydatna
2.	Lubików	Miasto i Gmina Sanniki	659	2267	odżelazianie, odmanganianie	bakterie gr. coli/ dezynfekcja i płukanie sieci wodociągowej	przydatna

— **Gmina Pacyna**

L.p.	Nazwa wodociągu	Producent wody	Produkcja wody [m ³ /d]	Liczba ludności zaopatry- wanej w wodę	Metody uzdatniania wody	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów/ podjęte działania naprawcze	Końcowa roczna ocena jakości wody
1.	Pacyna	Gmina Pacyna	200	1381	odżelazianie, odmanganianie	bakterie gr. coli, ogólna liczba mikroorganizmó w, glin, mangan /dezynfekcja i płukanie sieci wodociągowej, podwyższenie natlenienia wody surowej, wykonanie silnej aktywacji złóż w filtrze	przydatna
2.	Anatolin	Gmina Pacyna	70	376	odżelazianie, odmanganianie	brak	przydatna
3.	Czarnów	Gmina Pacyna	54	390	odżelazianie, odmanganianie	brak	przydatna

— Gmina Szczawin Kościelny

L.p.	Nazwa wodociągu	Producent wody	Produkcja wody [m³/d]	Liczba ludności zaopatrzonej w wodę	Metody uzdatniania wody	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów/ podjęte działania naprawcze	Końcowa roczna ocena jakości wody
1.	Szczawin Kościelny	Gmina Szczawin Kościelny	345	1921	odżelazianie, odmanganianie	bakterie gr coli, żelazo, mangan/dezynfekcja i płukanie sieci wodociągowej	przydatna
2.	Suserz	Gmina Szczawin Kościelny	390	2221	odżelazianie, odmanganianie	bakterie gr coli/dezynfekcja i płukanie sieci wodociągowej	przydatna
3.	Pieryszew	Gmina Szczawin Kościelny	125	606	odżelazianie, odmanganianie	bakterie gr coli, ogólna liczba mikroorganizmów, żelazo, mangan/dezynfekcja i płukanie sieci wodociągowej	przydatna

Woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia ludności miast i wsi w powiecie gostyńskim ujmowana jest wyłącznie z ujęć podziemnych. Ogółem w ewidencji w 2023 r. nadzorem objętych było 21 wodociągów, zaopatrujących łącznie ok 41000 osób tj. 96 % wszystkich mieszkańców powiatu w tym:

- 4 wodociągi o najmniejszej produkcji < 100 m³/dobę;
- 15 wodociągów o produkcji 100-1000 m³/dobę;
- 2 wodociągi o produkcji 1000-10000 m³/dobę.

Pozostali mieszkańcy korzystali z wody pozyskanej z zakupu z wodociągów publicznych znajdujących się w sąsiednich powiatach lub z własnych ujęć wody.

Za jakość produkowanej wody i stan sanitarny urządzeń do jej produkcji, a także dostawy wody o wymaganej jakości i pod odpowiednim ciśnieniem odpowiadają podmioty zajmujące się zaopatrzeniem ludności w wodę.

2. Jakość wody przeznaczonej do spożycia

Podstawą nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi jest ocena zgodności z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w aspekcie zagrożeń zdrowotnych jakie mogą powodować zanieczyszczenia pojawiające się w wodzie.

Do oceny jakości wody wykorzystano wyniki próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyninie oraz wyniki uzyskane przez producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej. Częstotliwość pobierania próbek wody dostosowana była do wielkości produkcji wody.

Wodę okresowo nieodpowiadającą wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294) dostarczało 12 wodociągów publicznych, w tym:

- pod względem mikrobiologicznym
 - wodociąg zakładowy Zalesie (produkcja 135 m³/dobę, zaopatrzenie w wodę ok. 470 osób) - skażenie bakteriami gr. coli;
 - wodociąg publiczny Stanisławów Skrzański, gm. Gostynin (produkcja 200 m³/dobę, zaopatrzenie w wodę ok. 340 osób) - ponadnormatywna wartość ogólnej liczby mikroorganizmów;
 - wodociąg publiczny Kozice, gm. Gostynin (produkcja 478 m³/dobę, zaopatrzenie w wodę ok. 1325 osób) - ponadnormatywna wartość ogólnej liczby mikroorganizmów, skażenie bakteriami gr. coli;
 - wodociąg publiczny Sieraków, gm. Gostynin (produkcja 117 m³/dobę, zaopatrzenie w wodę ok. 200 osób) – skażenie bakteriami gr. coli;
 - wodociąg publiczny Leśniewice, gm. Gostynin (produkcja 282 m³/dobę, zaopatrzenie w wodę ok. 1370 osób) - ponadnormatywna wartość ogólnej liczby mikroorganizmów, skażenie bakteriami gr. coli;
 - wodociąg publiczny Pacyna (produkcja 200 m³/dobę, zaopatrzenie w wodę ok. 1380 osób) – ponadnormatywna wartość ogólnej liczby mikroorganizmów, skażenie bakteriami gr. coli;
 - wodociąg publiczny Sanniki (produkcja 570 m³/dobę, zaopatrzenie w wodę ok. 3560 osób) – skażenie bakteriami gr. coli;
 - wodociąg publiczny Lubików, gm. Sanniki (produkcja 659 m³/dobę, zaopatrzenie w wodę ok. 2290 osób) – skażenie bakteriami gr. coli;
 - wodociąg publiczny Szczawin Kościelny (produkcja 345 m³/dobę, zaopatrzenie w wodę ok. 1920 osób) – skażenie bakteriami gr. coli;
 - wodociąg publiczny Suserz, gm. Szczawin Kościelny (produkcja 390 m³/dobę, zaopatrzenie w wodę ok. 2220 osób) – skażenie bakteriami gr. coli;
 - wodociąg publiczny Pieryszew, gm. Szczawin Kościelny (produkcja 125 m³/dobę, zaopatrzenie w wodę ok. 600 osób) – skażenie bakteriami gr. coli.
- pod względem fizykochemicznych:
 - wodociąg publiczny w Gostyninie, ul. Kolonia (produkcja 1313 m³/dobę, zaopatrzenie w wodę ok. 9730 osób) - ponadnormatywna wartość żelaza;
 - wodociąg publiczny Stanisławów Skrzański, gm. Gostynin (produkcja 200 m³/dobę, zaopatrzenie w wodę ok. 340 osób) – ponadnormatywna wartość manganu;
 - wodociąg publiczny Pacyna (produkcja 200 m³/dobę, zaopatrzenie w wodę ok. 1380 osób) – ponadnormatywna wartość żelaza oraz bardzo wysokie przekroczenie glinu;
 - wodociąg publiczny Szczawin Kościelny (produkcja 345 m³/dobę, zaopatrzenie w wodę ok. 1920 osób) – ponadnormatywna wartość żelaza i manganu;
 - wodociąg publiczny Pieryszew, gm. Szczawin Kościelny (produkcja 125 m³/dobę, zaopatrzenie w wodę ok. 600 osób) – ponadnormatywna wartość żelaza i manganu.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyninie dwukrotnie stwierdził brak przydatności wody z wodociągów publicznych. Czynnikiem dyskwalifikującym przydatność wody do spożycia przez ludzi było:

- wysokie skażenie bakteriami kałowymi (wodociąg publiczny Szczawin Kościelny);
- znaczne przekroczenie glinu (wodociąg publiczny Pacyna).

W pozostałych przypadkach Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyninie stwierdzał warunkową przydatność wody i w sytuacjach zagrożenia dla zdrowia informował konsumentów o jakości wody oraz wydawał zalecenia mające na celu jego minimalizowanie.

3. Ocena zagrożeń zdrowotnych jakości wody.

- Obecność bakterii grupy coli w wodzie do picia nie zawsze jest bezpośrednio związana z występowaniem organizmów patogennych lub z zanieczyszczeniem kałowym. Bakterie grupy coli występują powszechnie w środowisku naturalnym w tym: w wodach powierzchniowych oraz w pozostających w zasięgu ich oddziaływania wodach podziemnych, w glebie, w materiale roślinnym oraz w przewodzie pokarmowym ludzi i zwierząt stałocieplnych. Ze względu na łatwość wykrywania i oznaczania ich w wodzie zostały uznane za odpowiedni wskaźnik mikrobiologiczny jakości wody do picia. Stwierdzenie ich obecności w wodzie sugeruje: nieodpowiednie jej uzdatnianie, wtórne zanieczyszczenie oraz nadmierną zawartość substancji odżywczych w uzdatnionej wodzie;
- Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h jest parametrem wskaźnikowym nie mającym bezpośredniego wpływu na zdrowie konsumentów. Służy do określenia skuteczności procesów uzdatniania i dystrybucji wody, celem którego jest utrzymanie możliwie najniższej liczebności populacji drobnoustrojów. Wzrost liczby mikroorganizmów heterotroficznych w systemach dystrybucyjnych może wskazywać na pogorszenie stanu czystości systemu, możliwość stagnacji wody oraz potencjalny rozwój biofilmu. Przeważającą część stanowią bakterie wodne oraz nieliczne bakterie glebowe. Bakterie wodne wytwarzają lipopolisacharydy ściany komórkowej, które mogą działać toksycznie, tak jak enterotoksyny bakterii chorobotwórczych. Z tego powodu ich liczba powinna być monitorowana.
- Żelazo występuje w znacznych ilościach w wodach podziemnych, do których przenika z warstw wodonośnych. Jego podwyższone stężenie wpływa niekorzystnie na stan techniczny sieci wodociągowych oraz na wskaźniki organoleptyczne wody jak również na metaliczny smak wody budzące zastrzeżenia konsumentów, ale przy wartościach występujących w wodzie do picia nie stanowi problemu zdrowotnego.
- Mangan jest powszechnie występującym składnikiem wód podziemnych. Podwyższone wartości stężeń manganu w wodzie przeznaczonej do spożycia nie zagrażają zdrowiu ludzi, mogą one natomiast wywierać niepożądany wpływ na wskaźniki organoleptyczne wody. Ponadnormatywna wartość parametru może wskazywać na niewłaściwe procesy zachodzące w urządzeniach wodociągowych.
- Glin w wodzie do picia pojawia się w wyniku jej niewłaściwego uzdatniania, w procesie koagulacji przy użyciu związków glinu. Jego nadmierne spożycie nie jest obojętne dla organizmu człowieka. Glin przy udziale transferazy może odkładać się w płucach, kościach, mózgu i innych narządach. Może prowadzić również do licznych zaburzeń neurologicznych, w tym choroby Parkinsona i Alzheimera.

4. Zgłoszone reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody.

W 2023 r. podobnie do lat ubiegłych, w wyniku prowadzonego monitoringu jakości wody nie odnotowano przypadków chorób i zatruc wodorazależnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Gostyninie

mgr inż. *Małgorzata Ekiel*

... the ... of ...
... the ... of ...
... the ... of ...